

**ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY
OBCE TERCHOVÁ K NÁVRHU PROGRAMOVÉHO
ROZPOČTU OBCE TERCHOVÁ NA ROKY 2023 – 2025**

Terchová, 30. 11. 2022

**ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY OBCE TERCHOVÁ K
NÁVRHU PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU OBCE TERCHOVÁ NA ROKY
2023 – 2025**

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu obce Terchová na rok 2023 (ďalej len „stanovisko“).

A. Základná charakteristika návrhu rozpočtu

Pri spracovaní stanoviska som vychádzala z posúdenia návrhu programového rozpočtu obce Terchová (ďalej len „návrh rozpočtu“) na roky 2023 – 2025, ktorý bol spracovaný v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („ďalej len zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“). V návrhu rozpočtu sú uvedené údaje o skutočnom plnení rozpočtu obce za predchádzajúce dva roky, schválený rozpočet bežného rozpočtového roka, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a rozpočet na 3 nasledujúce roky v súlade s čl. 9 ods. 1 o zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti.

Takto predložený rozpočet obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k rozpočtu štátu, k právnickým a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj z uzatvorených zmlúv.

Návrh rozpočtu je zostavený ako programový, t. j. zdôrazňujúci vzťah medzi rozpočtovanými výdavkami a očakávanými výstupmi a výsledkami realizovaných rozpočtových programov a podprogramov. V návrhu je rozpočtovaných 14 programov, ktoré obsahujú podprogramy slúžiace k plneniu zámeru jednotlivých programov na roky 2023 – 2025.

Nakoľko pri zostavovaní rozpočtu na rok 2023 a jeho posúdení nebol ešte schválený štátny rozpočet, návrh rozpočtu vychádza z východísk návrhu štátneho rozpočtu na rok 2023 zverejnených Ministerstvom financií SR a Radou pre rozpočtovú zodpovednosť v nadväznosti na očakávanú skutočnosť v roku 2022.

Pri zostavovaní návrhu rozpočtu na roky 2023 - 2025 obecný úrad vychádzal z:

- aktuálnych prognóz daňových príjmov verejnej správy na roky 2023 – 2025 a očakávaných dopadov z legislatívnych zmien,

- vývoja príjmov a výdavkov v predchádzajúcom období, t. j. zo skutočného plnenia rozpočtu k 31.12.2021, z monitoringu vývoja rozpočtu v roku 2022 a očakávaného plnenia k 31.12.2022,
- zohľadnení požiadaviek predložených z obecného úradu, rozpočtovej a príspevkovej organizácie obce.

Konštatujem, že predložený návrh rozpočtu sa vnútorne člení v súlade s ustanovením § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy na:

- bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet),
- kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet),
- finančné operácie.

Návrh rozpočtu v oblasti príjmov ako aj v oblasti výdavkov je rozpísaný podľa príslušnej ekonomickej klasifikácie. Vo výdavkovej časti je rozpočet členený na jednotlivé programy, podprogramy a prvky. Príjmová časť návrhu rozpočtu je spracovaná na základe kvalifikovaného odhadu v členení podľa rozpočtovej klasifikácie.

Vzhľadom k tomu, že návrh programového rozpočtu na rok 2023 podlieha schvaľovaciemu procesu v obecnom zastupiteľstve a návrh rozpočtu na roky 2024– 2025 je informatívny a nie je záväzný, v ďalších častiach sa odborné stanovisko bude týkať návrhu rozpočtu obce na rok 2023.

Pre rok 2023 obce nie sú povinné dodržiavať ustanovenia § 10 ods. 7 a 9 zákona č. 583/2004 Z. z. (povinnosť zostaviť svoj bežný rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový a obmedzenia pre použitie rezervného fondu obce) a ustanovenie § 17 ods. 2 (použitie návratných zdrojov financovania iba na kapitálové výdavky); v tomto období obce nie sú povinné uplatňovať vo vzťahu k zabezpečeniu vyrovnanosti bežného rozpočtu ani ustanovenia § 12 ods. 3 (zabezpečiť vyrovnanosť bežného rozpočtu) a §14 ods. 3 (po 31.8. rozpočtového roka vykonávať iba také zmeny rozpočtu, ktorými sa nezvýši schodok rozpočtu obce). Obec Terchová pri návrhu rozpočtu na rok 2023 túto možnosť nevyužila. Bežný rozpočet je zostavený ako vyrovnaný.

B. Členenie rozpočtu

Návrh predkladaného rozpočtu na rok 2023 je zostavený ako vyrovnaný, pričom:

- celkové príjmy obce sú rozpočtované vo výške 4 653 087,00 €.
- celkové výdavky obce sú rozpočtované vo výške 4 653 087,00 €.

Vývoj celkových príjmov a výdavkov za roky 2020, 2021, schválený rozpočet na rok 2022, očakávaná skutočnosť roku 2022 a návrh rozpočtu na rok 2023 je nasledovný:

	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023	Návrh rozpočtu 2024	Návrh rozpočtu 2025
Príjmy obec	4 049 686,05	4 571 038,57	3 691 960,00	5 353 932,00	4 554 587,00	3 935 003,00	3 741 003,00
Príjmy RO	137 848,10	102 168,23	98 500,00	124 805,00	98 500,00	98 500,00	98 500,00
Príjmy celkom	4 187 534,15	4 673 206,80	3 790 460,00	5 478 737,00	4 653 087,00	4 033 503,00	3 839 503,00
Výdavky obec	2 375 944,88	2 627 126,39	2 291 697,00	3 554 265,00	2 884 946,00	2 359 964,00	2 169 064,00
Výdavky RO	1 618 753,48	1 770 062,10	1 498 763,00	1 906 299,00	1 768 141,00	1 665 641,00	1 665 641,00
Výdavky celkom	3 994 698,36	4 397 188,49	3 790 460,00	5 460 564,00	4 653 087,00	4 025 605,00	3 834 705,00
Hospodárenie	192 835,79	276 018,31	0,00	18 173,00	0,00	7 898,00	4 798,00

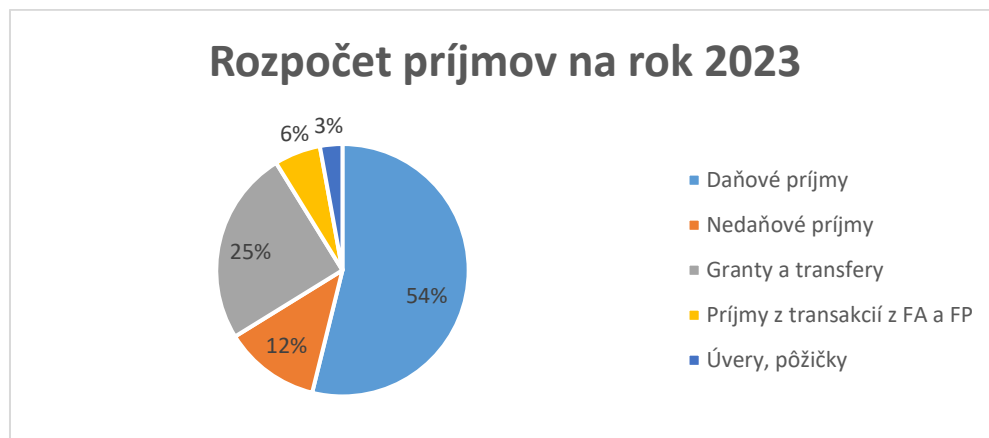
Z prehľadu celkového rozpočtu je zrejmé, že návrh rozpočtu je vo výdavkovej časti na rok 2023 vyšší oproti schválenému rozpočtu na rok 2022 o sumu 862 627,00 €, ale je nižší ako očakávaná skutočnosť na rok 2022, rozdiel činí 807 477,00 €.

V návrhu rozpočtu na rok 2023 sú príjmy rozpočtované v celkovej výške 4 653 087,00 €.

Prehľad celkových rozpočtovaných príjmov podľa hlavných kategórií je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Hlavná kategória	Názov	Suma v /€/
100	Daňové príjmy	2 506 300
200	Nedaňové príjmy	574 120
300	Granty a transfery	1 162 583
400	Príjmy z transakcií z FA a FP	276 260
500	Úvery, pôžičky	133 824
Návrh rozpočtu príjmov na rok 2023		4 653 087

Percentuálny podiel príjmov je uvedený v nasledujúcom grafe:

*zaokrúhlenie na celé %

Z uvedených údajov je zrejmé, že najvyššie príjmy obce predstavujú daňové príjmy (53,86 %) a následne príjmy v kategórii 300 - Tuzemské granty a transfery (24,99 %). Pri určovaní predpokladaných príjmov na kategórii 100 – Daňové príjmy obec vychádzala zo schváleného rozpočtu VS.

V návrhu rozpočtu obce na rok 2023 sú výdavky rozpočtované v celkovej výške 4 653 087,00 € spolu s rozpočtovou organizáciou Základná škola s materskou školou Terchová. Výdavky tejto rozpočtovej organizácie predstavujú 1 768 141,00 €, čo predstavuje nárast o 269 378,00 € oproti schválenému rozpočtu na rok 2022, avšak tieto výdavky sú rozpočtované o 138 158,00 € nižšie ako je očakávaná skutočnosť za rok 2022.

Prehľad celkových rozpočtovaných výdavkov (vrátane finančných operácií) podľa programov je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Program	Názov programu	Suma v €
1	Plánovanie, manažment a kontrola	78 500
2	Propagácia a marketing	54 100
3	Interné služby	161 400
4	Služby občanom	306 924
5	Bezpečnosť	12 800
6	Odpadové hospodárstvo	160 600
7	Komunikácie	116 228
8	Vzdelávanie	2 050 405
9	Šport a rekreácia	60 130
10	Kultúra	302 200
11	Prostredie pre život	206 400
12	Bývanie a občianska vybavenosť	148 600
13	Sociálne služby	47 400
14	Administratíva	947 400
Návrh rozpočtu výdavkov v programovej štruktúre na rok 2023		4 653 087

Percentuálny podiel príjmov je uvedený v nasledujúcom grafe:

*zaokrúhlenie na celé %

C. Bežný rozpočet

C.1 Bežné príjmy

Hlavná kategória	Názov	Suma v €	Podiel v %
100	Daňové príjmy	2 506 300	60,82
200	Nedaňové príjmy	464 120	11,26
300	Granty a transfery	1 150 583	27,92
Návrh rozpočtu príjmov na rok 2023		4 121 003	100,00

V návrhu rozpočtu sú bežné príjmy rozpočtované v celkovej výške 4 121 003,00 € z toho:

- **daňové príjmy** v predpokladanej výške 2 506 300,00 € čo je 60,82 % z celkových bežných príjmov.

Odhad v návrhu rozpočtu je konzervatívny, určený správne na základe schváleného rozpočtu VS.

V roku 2023 sa očakáva výber dane z príjmu fyzických osôb mierne vyšší ako očakávaná skutočnosť roku 2022.

Najvyšší objem z daňových príjmov predstavuje každoročne výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve, ktorý je rozpočtovaný v podpoložke 111 003 Daň z príjmu fyzických osôb vo výške **2 107 000,00 €**. Táto daň je príjmom obcí v zmysle zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a rozdeľovaná podľa kritérií určených Nariadením vlády SR č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve.

Dane z majetku sú navrhnuté v predpokladanej výške **165 000,00 €**.

Dane za tovary a služby sú rozpočtované vo výške **234 300,00 €**, čo predstavuje mierny nárast oproti predchádzajúcemu roku.

- **nedaňové príjmy** sú v predpokladanej výške **464 120 €**, čo je 11,26 % z celkových bežných príjmov obce. Tieto príjmy predstavujú príjmy z podnikania a vlastníctva majetku, najmä za prenájmy majetku vo výške 236 900,00 €, administratívne poplatky a iné administratívne poplatky a platby vo výške 227 020,00 €, úroky a iné nedaňové príjmy vo výške 200,00 €.
- **granty a transfery** v predpokladanej výške **1 150 583,00 €**, čo je 26,92 % z celkových bežných príjmov.

C.2 Bežné výdavky

Rozpočet celkových bežných výdavkov obce na rok 2023 je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Program	Názov programu	Suma v €	Podiel v %
1	Plánovanie, manažment a kontrola	58 500	1,44
2	Propagácia a marketing	54 100	1,33
3	Interné služby	161 400	3,97
4	Služby občanom	63 100	1,55
5	Bezpečnosť	12 800	0,31
6	Odpadové hospodárstvo	160 600	3,95
7	Komunikácie	116 228	2,86
8	Vzdelávanie	2 050 405	50,46
9	Šport a rekreácia	44 600	1,10
10	Kultúra	302 200	7,44
11	Prostredie pre život	165 400	4,07
12	Bývanie a občianska vybavenosť	128 600	3,16
13	Sociálne služby	47 400	1,17
14	Administratíva	698 400	17,19
Návrh rozpočtu výdavkov v programovej štruktúre na rok 2023		4 063 733	100

Návrh rozpočtu bežných výdavkov na rok 2023 je v porovnaní s očakávanou skutočnosťou roku 2022 nižší o 187 770,00 €.

D. Kapitálový rozpočet

D.1 Kapitálové príjmy

Kapitálové príjmy sú na rok 2023 rozpočtované vo výške 122 000,00 €.

Kapitálové príjmy sa skladajú:

- z príjmu z predaja pozemkov vo výške 110 000,00 €,
- z príjmov za kapitálové granty a transfery vo výške 12 000,00 € - dotácia futbalového zväzu na výstavbu šatní.

D.2 Kapitálové výdavky

Kapitálové výdavky sú na rok 2023 rozpočtované vo výške 340 354,00 €.

Návrh rozpočtovaných kapitálových výdavkov (hlavná kategória 700) podľa programov je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Program	Názov programu	Suma v €	Podiel v %
1	Plánovanie, manažment a kontrola	20 000	5,88
2	Propagácia a marketing	0	0,00
3	Interné služby	0	0,00
4	Služby občanom	243 824	71,64
5	Bezpečnosť	0	0,00
6	Odpadové hospodárstvo	0	0,00
7	Komunikácie	0	0,00
8	Vzdelávanie	0	0,00
9	Šport a rekreácia	15 530	4,56
10	Kultúra	0	0,00
11	Prostredie pre život	41 000	12,05
12	Bývanie a občianska vybavenosť	20 000	5,88
13	Sociálne služby	0	0,00
14.	Administratíva	0	0,00
Návrh rozpočtu výdavkov v programovej štruktúre na rok 2023		340 354	100

Kapitálové výdavky sú v návrhu rozpočtu na rok 2023 podľa podprogramov rozpočtované nasledovne:

Podprogram 1. 4 Plánovanie obce: 20 000,00 € na územný plán obce.

Podprogram 4. 5 Cintorínske, pohrebné a náboženské služby: 40 000,00 € - výdavky spojené s dokončením cintorína pod Oblazom a 203 824,00 € na výdavky súvisiace s prestavbou domu smútku na novom cintoríne.

Podprogram 9. 3 Prevádzka a údržba športových zariadení: 15 530,00 € na výdavky súvisiace s výstavbou futbalových šatní (12 000,00 € dotácia + 3 530,00 €).

Podprogram 11. 1 Verejné osvetlenie: 41 000,00 € - výdavky na splátky diela - Modernizácia verejného osvetlenia v obci Terchová - 3 406,60 € x 12 mesiacov - zmluva uzatvorená so spoločnosťou KOOR s. r. o. dňa 29.10.2021.

Podprogram 12. 1 Rozvoj obce a bývania: 20 000,00 € - výdavky súvisiace s dokončením diela – Zdravotné stredisko (vybavenie zdravotníckeho zariadenia - informačný systém, rampa, zdravotnícke prístroje).

E. Finančné operácie

E.1 Finančné operácie – príjmové

Na rok 2023 sú príjmové finančné operácie rozpočtované vo výške 410 084,00 €.

E.2 Finančné operácie - výdavkové

Na rok 2023 sú finančné operácie vo výdavkovej časti rozpočtované vo výške 249 000,00 € v podprograme 14. 1 Správa obce.

Sú to výdavky na splácanie istiny z komerčného úveru a zo ŠFRB. Výdavky na splácanie komerčného úveru a splátky úverov zo ŠFRB.

F. Návrh rozpočtu na rok 2023

Súhrnný návrh rozpočtu obce na rok 2023 v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie je nasledovný:

Návrh rozpočtu obce na rok 2023		
Bežný rozpočet	Príjmy	4 121 003,00
	Výdavky	4 063 733,00
	Prebytok	57 270,00
Kapitálový rozpočet	Príjmy	122 000,00
	Výdavky	340 354,00
	Schodok	-218 354,00
Finančné operácie	Príjmy	410 084,00
	Výdavky	249 000,00
	Prebytok	161 084,00
Celkom	Príjmy	4 653 087,00
	Výdavky	4 653 087,00
	Rozdiel	0

Konštatujem, že schodok kapitálového rozpočtu je vykrytý prebytkom bežného rozpočtu a rozpočtu finančných operácií. Celkový rozpočet obce je navrhnutý ako vyrovnaný.

G. Posúdenie súladu návrhu rozpočtu na rok 2023 s príslušnou legislatívou

Návrh Programového rozpočtu obce na rok 2023 je spracovaný v súlade s platnou legislatívou. Návrh rozpočtu je zostavený tak, aby bolo zabezpečené plnenie základných funkcií a kompetencií obce Terchová, plnenie základných povinností spojených so samostatným hospodárením a nakladaním s majetkom obce a príjmami obce. Zároveň v sebe zahŕňa aj možné riziká vyplývajúce zo súčasnej situácie v štáte a odhadov plnenia príjmovej časti rozpočtu s dopadom na výdavkovú časť rozpočtu.

H. Záverečné zhodnotenie

Návrh programového rozpočtu obce Terchová na roky 2023 – 2025 bol zverejnený na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce v zákonom stanovenej lehote (najmenej 15 dní pred jeho schválením) v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších prepisov dňa 30. 11. 2022.

Konštatujem, že predložený Návrh rozpočtu obce Terchová na rok 2023 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a

odporúčam obecnému zastupiteľstvu predložený návrh rozpočtu schváliť a rozpočet na roky 2024 a 2025 zobrať na vedomie.

Ing. Lenka Tomaníčková, PhD.
hlavná kontrolórka obce Terchová, v. r.